

Úkryt

FOLIMANKA

MGR. MARTIN DUBÁNEK, výkres a foto autor

Jelikož byly očekávány silné nálety německého letectva na hlavní město Prahu, začala zde vznikat síť civilních protiletectvých krytů. Příkladem může být kryt pod budovou dnešního Národního technického muzea na Letné, který byl po válce začleněn do zdejších expozic a dlouhá léta prezentován jako ukázka rudného a uhelného dolu. V průběhu druhé světové války byla tato zárodečná síť veřejných protiletectvých krytů rozšiřována a v jejím rámci byl mimo jiné vybudován poměrně velký štolový úkryt na Folimance pod Karlovem v dnešní Praze 2. Podzemní chodby jsou zčásti vyzděné z betonových kvádrů, což je konstrukčně podobné krytu 10-Z v Brně, rovněž stavěnému za války.

V souvislosti s jadernou hrozbou a změnou zahraniční politiky státu po roce 1948 bylo rozhodnuto o modernizaci stávajícího úkrytu na Folimance, aby odpovídal soudobým požadavkům. Jedná se o klasický štolový úkryt se dvěma vchody, které v potřebné hloubce přičně propojují další dvě chodby široké asi 2,5 m o délce 125 m, na něž jsou napojeny další místnosti a technologické zázemí. Nouzový východ ústí do Bělehradské ulice. Kromě něj byl úkryt vybaven i nouzový-

» Jedna ze tří filtroventilačních souprav FVZ 1000a

mi výlezy napojenými na šachty dvou velkých železobetonových ventilačních kopulí. Ty lze zvenčí spatřit v parku na vlastní riziko. Zvnitřku k nim vedou pouze šachty se stoupacími železy. Stejně tak vedou stoupací železa do šachty k pozorovatelně a na povrch vystupuje ještě malý betonový objekt odtahu zplodin ze strojovny. Přístupové chodbičky k nim

jsou uzavřeny malými typizovanými protitlakovými dvířky čtvercového tvaru.

Oba vchody jsou vybaveny nezbytnými sanačními propustěmi, které uzavírají masivní protitlakové dveře. Levý vchod je nyní označován jako nouzový východ Folimanka, ale zřejmě se jednalo o regulární vchod sloužící pro případný vstup zamořených osob, neboť se u něj nachází místnost s dekontaminačními sprchami. V sanační propusti pravého vchodu, který dnes představuje hlavní vstup do objektu, se nacházejí skladovací místnosti, kde jsou mimo jiné dvě nádrže na vodu.

Srdcem objektu je strojovna s jedním tříválcovým dieselaagregátem Škoda, startovaným pomocí stlačeného vzduchu nebo nouzově klikou. V jedné z místností se nacházela nádrž, či spíše komora na palivo. Agregát z roku 1955 o výkonu 32 kW v případě výpadku proudu z vnější sítě dodával energii dvěma filtrovým. V jedné bylo namontováno filtroventilační soustrojí FVZ 1000a typu 56/80

» Schéma úkrytu Folimanka

